

Poikien perheeseen liittyvät huolet ja ilonaiheet keskusteluissa Väestöliiton Poikien Puhelimessa

HEIDI VALTATIE

TtM, sh, hoitotyön opettaja

Tampereen yliopisto
Terveystieteiden yksikkö, hoitotiede
Tampereen ammattikorkeakoulu

KATJA JORONEN

TtT, dosentti, yliopistonlehtori

Tampereen yliopisto
Terveystieteiden yksikkö, hoitotiede

MIKA LEHTONEN

Päällikkö, psykoterapeutti VET

Väestöliiton poikien ja nuorten miesten keskus

PÄIVI ÅSTEDT-KURKI

THT, professori

Tampereen yliopisto
Terveystieteiden yksikkö
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri/yleishallinto

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata perheeseen ja perheenjäseniin liittyviä poikien keskusteluja Väestöliiton Poikien Puhelimessa. Tutkimusaineisto koostui vuonna 2012 Poikien Puhelimen työntekijöiden muistiin kirjoittamista poikien puheluista, jotka sisällöltään liittyivät perheeseen. Puheluita oli 155 kappaletta. Aineisto analysoitiin induktiivisesti laadullisella sisällönanalyysillä.

Poikien huolet perheeseen liittyen ilmenivät monimuotoisen kaltoinkohtelun kokemuksena, perheen seksuaalisuuteen ja pysyvyyteen liittyvinä huolina ja erimielisyyksinä vanhempien kanssa. Poikien kokema monimuotoinen kaltoinkohtelu sisälsi hyvin erilaisia kaltoinkohtelun muotoja. Poikien perheeseen liittyvät ilonaiheet ilmenivät tukea antavina ihmissuhteina.

Tutkimus tuotti uutta tietoa suomalaisten nuorten perheeseen liittyvistä huolista ja ilonaiheista. Tutkimus avaa keskustelua myös auttavien puhelinalveluiden hyödyistä nuorten auttamisessa. Lisäksi keskustelua tarvitaan palvelujärjestelmän kyvystä ottaa huomioon sukupuolten väliset erot ongelmien esiin tuomisessa. Perheen vaikeudet näyttävät olevan yhteydessä nuoren pahoinvoinnin kokemukseen. Hoitotyön

ABSTRACT

The family related worries and joys of boys in their conversations with the Telephone Service for Boys provided by Väestöliitto, the Family Federation of Finland

Heidi Valtatie, MNSc, RN, Nursing Teacher
Katja Joronen, PhD, University Lecturer
Mika Lehtonen, Manager
Päivi Åstedt-Kurki PhD, Professor

The purpose of the study was to describe the conversations of boys related to family and family members with the Telephone Service for Boys provided by Väestöliitto, the Family Federation of Finland. The research material consisted of the family related calls of boys written down by the employees of the Telephone Service for Boys. The phone calls were from the year 2012, and there were in total 155 calls. The data was analyzed inductively using qualitative content analysis.

Boys' family related worries manifested themselves as an experience of multifaceted mistreatment, concerns regarding sexuality and family stability and conflicts with their parents. The multifaceted mistreatment included very different forms of mistreatment. The family related joys of boys came up as supporting relationships.

The research produced new knowledge about the family related worries and joys of

ammattilaisten on pyrittävä herkästi huomioimaan perheen vaikeudet nuoren pahoinvoinnin taustalla. Perhehoitotyön näkökulmasta jokaisen perheen tilanne on arvioitava yksilöllisesti ja autettava perhettä tunnistamaan perheen voimavaroja.

Avainsanat: nuori, poika, perhe, huolet, puhelinalpalvelu

boys calling to the Finnish telephone counselling for boys. The research opens up discussion on the significance of the telephone helplines in supporting young people. Additionally, a discussion about the gender differences in expressing problems is needed in society and the service system. The family and parental difficulties seem to be linked to the young people's experience of ill-being. Nursing professionals need to strive to identify the difficulties of the family behind the adolescent ill-being. In family nursing practice, families should be encountered individually and supported to identify their own resources in the family.

Key words: young, boy, family, worries, telephone service

Mitä tutkimusaiheesta jo tiedetään?

- Nuorilla on monenlaisia perhehuolia.
- Perheen sisäisten vaikeuksien on todettu heikentävän nuoren hyvinvointia ja mielenterveyden kehittymistä aikuisuudessa.

Mitä uutta artikkeli tuo?

- Tietoa poikien hyvinvointiin vaikuttavista perhekokemuksista poikien omasta kokemuksesta käsin.
- Auttavaan puhelinalpalveluun soittavien poikien perhehuolet liittyivät kaltoinkohteluun, perheen pysyvyyteen, seksuaalisuuteen ja erimielisyyksiin perheessä.
- Auttavaan puhelinalpalveluun soittavien poikien tuomat ilonaiheet perheessä liittyivät tukea antaviin ihmissuhteisiin.

Mikä merkitys tutkimuksella on hoitotyölle, hoitotyön koulutukselle ja johtamiselle?

- Tutkimuksen tuottama tieto poikien perhekokemuksista edesauttaa terveydenhuollon työntekijöitä ymmärtämään ja vastaamaan paremmin poikien ja heidän perheidensä tuen tarpeisiin.
- Artikkelin avaa keskustelua auttavien puhelinalpalveluiden hyödyistä nuorten auttamisessa ja vahvistaa tietoa siitä, että pojat ja miehet tulisi huomioida aivan omana avuntarvitsijaryhmänä.
- Tarvitaan keskustelua palvelujärjestelmän kyvystä vastata molempien sukupuolten avuntarpeeseen ja kehittää auttamismalleja enemmän poikien näkökulmaa huomioiviksi.

Tutkimuksen tausta

Maaailma nuorten ympärillä on muuttunut nopeasti, mutta nuorille tärkeitä arvoja ovat edelleen perhe ja työ (Seppänen 2008). Nuoruuteen kuuluu yleisesti, että tyytyväisyys perheeseen vähenee ja tyytyväisyys ystäviin lisääntyy (Goldbeck ym. 2007). Tästä huolimatta nuoret kuvaavat merkittäviksi koetun hyvinvoinnin tekijöiksi mukavaa kotia, perheen osallisuutta heidän asioihin ja itsensä tuntemista tärkeäksi jäseneksi perheessä (Joronen & Åstedt-Kurki 2005).

Aikaisempien tutkimustulosten mukaan (esim. Juvakka 2000, Ellonen 2008, Korkiamäki 2013) sosiaalisella tuella on myönteinen yhteys nuoren hyvinvointiin. Perheeltä saatu tuki on tärkeää myös nuoruusiän masennusoireiden (Ritakallio 2008) ja epäsosiaalisen käytöksen ennaltaehkäisyssä (Sullivan & Wodarski 2002, Moretti & Peled 2004, Elliot ym. 2005, Hall-Lande 2007, Law & Barber 2007). Myös turvallisten perhesuhteiden on osoitettu olevan yhteydessä nuoren elämäntyytyväisyyteen (Rask ym. 2003, Joronen 2005, Levin & Currie 2010). Luottamus perheeseen sekä isältä ja äidiltä saatu tuki vähentävät merkittävästi nuoren kokemaa huolestuneisuutta (Regis 2000). Esimerkiksi nuorilla, jotka puhuvat huolistaan vanhemmille kotona, on osoitettu olevan vähemmän huolia kuin nuorilla, jotka eivät keskustele vanhempiensa kanssa huolistaan (Regis 2000, Brown ym. 2006). Vanhempien saattaa kuitenkin olla vaikea huomata nuorten huolia ja vanhemmat arvioivat perheen toimintaa usein myönteisemmäksi kuin nuoret itse (Rask ym. 2003).

Hyvät suhteet vanhempiin ja vanhempien huolenpito on yhteydessä nuoren mielen-terveyden kehittymiseen myönteisesti (Morett & Peled 2004, Ritakallio 2008, Kinnunen 2011, Salo 2011), kuten nuorten vähäisempään emotionaaliseen stressiin, itsetuhoisuuteen (Salo 2011) ja riskikäyttäytymisen syntymiseen (Moretti & Peled 2004). Suhde äitiin on tytöille erityisen merkityksellinen, kun taas poikien kohdalla eläminen perinteisessä kahden vanhemman perheessä on elämäntyytyväisyyttä vahvistava tekijä (Levin & Currie 2010). Isän osallisuus-

den myönteinen vaikutus elämäntyytyväisyyteen on osoitettu erityisesti poikien kohdalla (Flouri & Buchanan 2002). Systemaattisen katsauksen mukaan isän osallisuudella lapsen elämään on todettu myönteinen vaikutus myös lasten sosiaaliseen ja psykologiseen kehitykseen (Sarkadi ym. 2008).

Suomalaisten nuorten yksi merkittävä huolenaihe ovat ihmissuhteet (Lindfors ym. 2012), joista perhehuolet ovat yleisimpiä. Nuoret kantavat huolta esimerkiksi vaikeuksista kotona (Brown ym. 2006, Hayward ym. 2008, Kim & Cain 2008), vanhempien alkoholin käytöstä (Schilling ym. 2007), työttömyydestä (Schilling ym. 2007, Kinnunen 2011) sekä perheen raha-asioista (Kinnunen 2011). Huolta ja murhetta nuoren elämään tuovat myös esimerkiksi risti-riidat perheenjäsenten välillä (Kang ym. 2009, Kinnunen 2011), vanhempien avioero, perheenjäsenen kuolema tai sairaus (Kinnunen 2011) sekä liiallisen riippuvuuden tunne perheen avusta (Joronen 2005). Vanhempien avioeron jälkeen nuoret kantavat usein huolta perheen raha-asioista (Silverberg-Koerner ym. 2011).

Perheeseen liittyvien huolien ja ongelmien on todettu olevan yhteydessä nuoren ahdistuneisuuteen (Van Oort ym. 2010) ja heikompaan mielenterveyteen aikuisuudessa (Kinnunen 2011). Äidin kontaktin puuttuminen näyttäisi vahvistavan nuoren epäsosiaalista käytöstä (Law & Barber 2007) ja toisen vanhemman luottamuksen puute on todettu olevan yhteydessä nuoren syrjäytymiseen (Rayce ym. 2007). Vanhempien valvonnan puute, nuoren kokemat talousvaikeudet perheessä, perheenjäsenen vakava sairaus ja perheenjäsenen rikollisuuden on todettu olevan yhteydessä nuorten masennukseen ja toistuvaan humalahakuisuuteen (Fröjd 2008). Pojilla näyttäisi olevan suurempi riski masennukseen keskinuoruudessa, mikäli heidän sosiaaliset suhteet ystäviin sekä perheeseen ovat heikot (Morgan ym. 2013).

Nuorten puhelinalpalvelut on yleinen, luottamuksellinen ja helposti saatavilla oleva palvelu, jolla tarjotaan keskusteluapua nuorille heidän omista lähtökohdistaan (Christogiorgos ym. 2010). Puhelinalpalveluil-

la on todettu olevan myönteisiä vaikutuksia; esimerkiksi nuorten itsetuhoisuus on vähentynyt puhelimeen soittavien keskuudessa Australiassa (King ym. 2003).

Aikaisempi tutkimusnäyttö osoittaa, että nuorilla esiintyy monenlaisia perheeseen liittyviä huolia ja että perheolosuhteilla on merkittävä yhteys nuoren mielenterveyteen. Kuitenkin tutkimusta, joka olisi keskittynyt erityisesti poikien kokemuksiin perheolosuhteista, ei ole tietääksemme raportoitu. Nuorten hyvinvoinnin tukeminen edellyttää tietoa poikien ajattelusta ja käytöksestä, mikä auttaa ymmärtämään heitä. Tämän tutkimuksen avulla tavoitellaan tämän ymmärryksen vahvistumista.

Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimustehtävät

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata perheeseen ja perheenjäseniin liittyviä poikien keskusteluja Väestöliiton Poikien Puhelimesta.

Tutkimuskysymyksinä olivat:

- 1) Millaisia perheeseen liittyviä huolia pojat tuovat esiin keskusteluissaan Väestöliiton Poikien Puhelimesta?
- 2) Millaisia perheeseen liittyviä ilonaiheita pojat tuovat esiin keskusteluissaan Väestöliiton Poikien Puhelimesta?

Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimusaineiston kuvaus

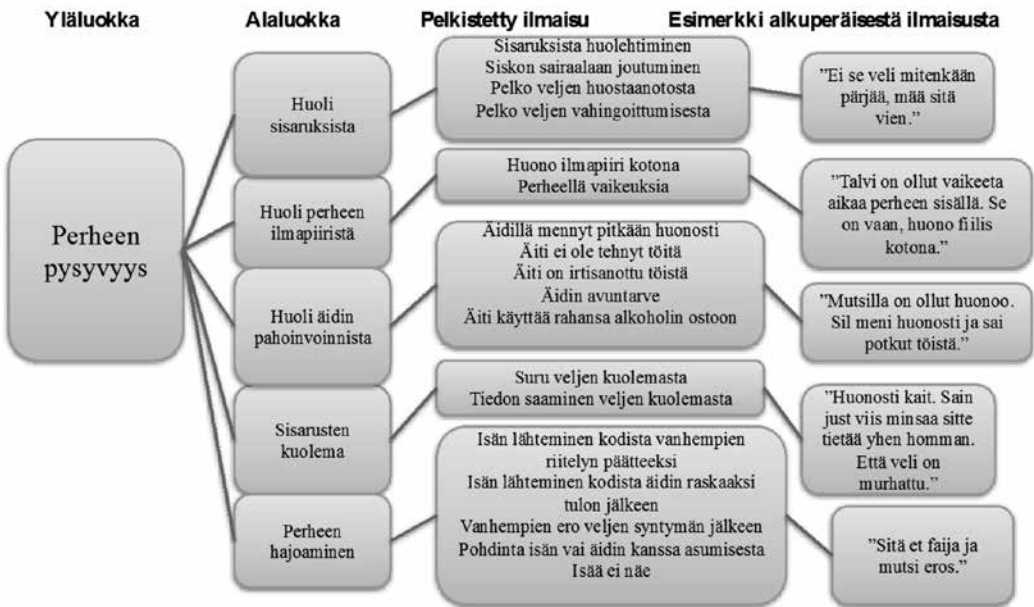
Tämän tutkimuksen aineisto koostui vuonna 2012 Poikien Puhelimen työntekijöiden muistiin kirjoittamista Poikien Puhelimeen soittaneiden poikien puheluista. Tutkimus aineistoksi valittiin yhteistyössä kohdeorganisaation työntekijöiden kanssa ne puhelut, jotka Poikien Puhelimen vastaaja oli luokitellut perheluokkaan. Puheluita oli yhteensä 155 kappaletta.

Poikien Puhelin on palvelu, joka pyrkii auttamaan puheluiden aikana poikia ja nuoria miehiä arjen ongelmissa ja toisaalta keräämään heidän elämänsä koskevaa

tietoa. Poikien puhelimen päätarkoitus on tukea alle 20-vuotiaiden poikien kasvua ja vastata rohkeasti niihin kysymyksiin, jotka poikia kiinnostavat. Puheluaineistoa pyritään hyödyntämään poikia koskevista tutkimuksista. Kertynyttä tietoa poikien näkemuksista tarvitaan myös kehitettäessä pojille tarkoituksenmukaisia palveluita. Soittoja tulee kaikkialta Suomesta; vuonna 2012 vastattuja puheluita tuli yhteensä 9955. Se oli alle viidesosa puhelimeen tulleista soittoyrityksistä. Poikien Puhelimen vastaaja pyrkii kirjaamaan soittajan puheen mahdollisimman sanatarkasti ylös Excel-pohjaiseen tilastointilomakkeeseen. Puhelu luokitellaan aiheen perusteella välittömästi puhelun päätyttyä. Luokittelun perusteena on poikien puhelussa esiin ottamat aiheet. (Lehtonen 2013, Väestöliitto 2015.)

Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin induktiivisesti laadullisella sisällönanalyysillä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009). Aineiston analyysi eteni pelkistämisen, ryhmittelyn ja abstrahoinnin kautta. Analyysin ensimmäisessä vaiheessa pyrittiin muodostamaan aineistosta kokonaisuus lukemalla muistiin kirjoitetut puhelut (n=155) useaan kertaan läpi. Puheluiden sisällöistä etsittiin tutkimuskysymyksiin sopivia vastauksia, jotka kirjoitettiin Word-tiedostoon pelkistetyiksi ilmaisuiksi mahdollisimman alkuperäisessä muodossa. Pelkistys oli sana tai lause, joka kuvasi poikien perheeseen liittyvää huolta tai ilonaihetta. Pelkistettyjen ilmaisujen määräksi saatiin 196. Näistä pelkistetyistä ilmaisuista etsittiin samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Samaa tarkoittavat pelkistykset ryhmiteltiin ja yhdistettiin alaluokaksi (n=22). Muodostetulle luokalle annettiin sen sisältöä mahdollisimman monipuolisesti kuvaava nimi. Analyysiä jatkettiin yhdistämällä samansisältöisiä alaluokkia yläluokiksi (=5). Abstrahointia jatkettiin yhdistämällä luokkia niin kauan kuin se aineiston sisällön näkökulmasta oli mahdollista. (Kylmä & Juvakka 2007, Tuomi & Sarajarvi 2011.) Analyysin kulkua havainnollistaa

Kuvio 1. Analyysisimerkki yhden yläluokan muodostumisesta

esimerkki yhden yläluokan muodostumisesta (Kuvio 1).

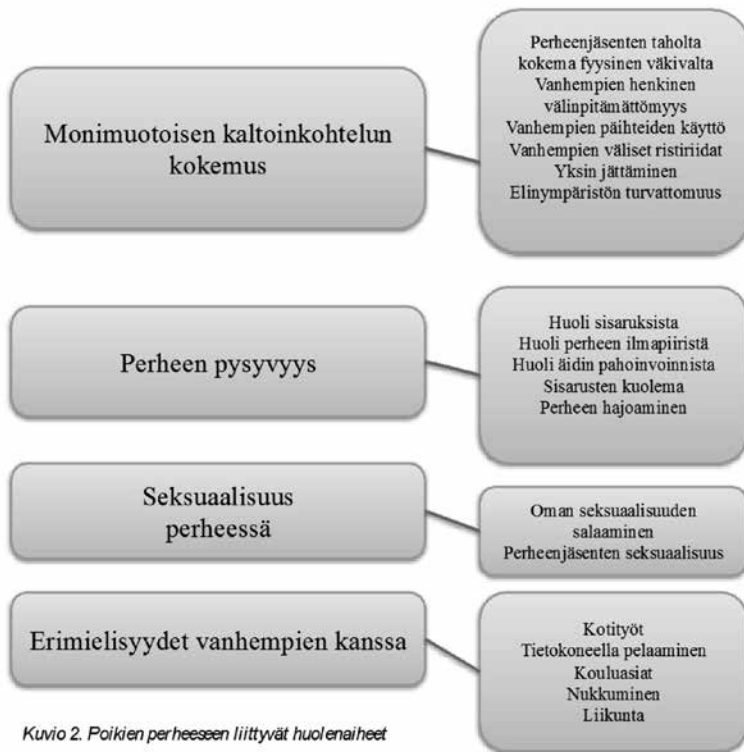
Tutkimuseettiset kysymykset

Tutkimuksessa noudatettiin eettisesti korkealaatuista työtapaa: rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimuksenteon eri vaiheissa, koska tiedonantajat olivat nuoria ja puheluiden aiheet hyvin arkaluonteisia (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002, Hirsjärvi ym. 2009, Aho & Kylmä 2012).

Tässä tutkimusprosessissa eettiset kysymykset liittyivät niin sanottuihin epäsuoriin tutkimusmenetelmiin. Tutkija ei kohdannut tutkimuksen tiedonantajia virtuaalisesti eikä fyysisesti. Aineisto oli valmiiksi dokumentoitu ja siksi siinä korostui tietojen kohtaan eli aineistojen keräämisen, tulkitsemisen ja käyttämisen eettisyys. (Kallio 2010.) Tutkimusta ja aineiston käyttöä varten haettiin tutkimuslupa kohdeorganisaation toimitusjohtajalta. Tutkija sitoutui pitämään aineiston vain mainitussa käytössä ja huolehtimaan aineiston tuhoamisesta määräaikaan mennessä. Kohdeorganisaatio on päättänyt, että Poikien Puhelimen aineistoa

voidaan hyödyntää poikia koskeissa tieteellisissä tutkimuksissa. Poikien Puhelimen internet -sivuilla ja vuosiraporteissa nostetaan esiin, että Poikien Puhelimen aineistoa hyödynnetään Väestöliiton toiminnan tukena sekä tutkimustarkoitukseen. Poikien puheluiden muistiin kirjoittamisesta ei mainita soittajalle automaattisesti, mutta esimerkiksi soittajan kuullessa tietokoneen näppäimistöä tulevan äänen kerrotaan puheluiden muistiin kirjoittamisesta. Lisäksi Poikien Puhelinta koskevista vuosiraporteista kerrotaan työntekijöiden puheluiden kirjaamisesta. Mitään poikien anonyymiyden rikkovia tietoja ei kirjata.

Aineiston tulkinta tehtiin huolellisesti ja rehellisesti, tuloksia vääristämättä. Tutkimuksessa käsiteltiin nuorten hyvinkin henkilökohtaisia asioita, siksi erityisesti nuorten yksityisyyden ja anonyymiteetin suojaus otettiin huomioon tutkimuksen teossa. Suoria aineistositaatteja käytettiin harkiten tutkimustuloksia raportoidessa. Niiden käyttö oli kuitenkin perusteltua, koska ne syvensivät poikien kuvauksia perheestä. (Kuula 2006, Kallio 2010.)

Kuvio 2. Poikien perheeseen liittyvät huolenaiheet

Tulokset

Poikien perheeseen liittyvät huolet

Poikien huolet perheeseen liittyen ilmenivät **monimuotoisen kaltoinkohtelun kokemuksena, perheen seksuaalisuuteen sekä perheen pysyvyyteen liittyvinä huolina ja erimielisyyksinä vanhempien kanssa** (Kuvio 2).

Monimuotoisen kaltoinkohtelun kokemus

tarkoitti *perheenjäsenien taholta kokema fyysistä väkivaltaa, vanhempien henkistä välinpitämättömyyttä, vanhempien päihteiden käyttöä, vanhempien välisiä ristiriitoja, yksin jättämistä ja elinympäristön turvattomuutta*.

Poikien *perheenjäsenien taholta kokema fyysinen väkivalta* ilmeni äidin lyömisenä, tukistamisena ja sylkemisenä ja vanhempien kiinnikäymisenä. Lisäksi fyysinen väkivalta

näyttäytyi tappeluina sisaruspuolen kanssa ja sisaruksen leluilla huitomisena.

”Mun äiti on maailman typerin äiti. Ni se tukistaa mua ja sylkee.”

Vanhempien henkinen välinpitämättömyys sisälsi poikien ajatuksia siitä, että äitiä ei kiinnosta ja ettei merkinnyt äidille mitään. Lisäksi *välinpitämättömyys* tarkoitti sitä, että pojat eivät voineet puhua asioistaan kotona kenellekään ja että äiti puhuu vääriä asioita. *Välinpitämättömyys* ilmeni poikien puheissa myös vähättelynä, turhina syytöksinä, kotoa pois käskemisenä, rajojen ja turvan puuttumisena. Lisäksi pojat kokivat, että heidät asetettiin vanhempien välisen riitojen viestinviäjäksi.

”Äitiki, se vaan niinku. Ei sitäkään kiinnosta, ei sille voi puhua mistään. Se vaan heittää paskaa mun niskaan.”

Poikien keskusteluissa korostui äidin runsas alkoholin käyttö. *Vanhempien päih-teiden käyttöä* pojat kuvasivat vanhempien runsaana alkoholin käyttämisenä, äidin alkoholin käytöstä johtuvana oksenteluna, ravintoloissa käymisenä, äidin jatkuvana juomisena, äidin alkoholimyrkytyksenä ja isän alkoholismina.

”Äiti on koko ajan kännissä.”

”Äiti on iha surkee. Se oksentaa krapulassa tai on baarissa tai juo kännissä kotona yksin tai kaverien kaa.”

Vanhempien väliset ristiriidat tarkoitti vanhempien välistä riitelyä, huutamista ja haukkumista. Lisäksi pojat kertoivat isäpuolen syyttävän ja haukkuvan äitiä ja vanhempien salaavan toisiltaan asioita. *Yksin jättäminen* tarkoitti vanhempien myöhäistä kotiintuloa ja vanhempien liiallista työntekoa.

”Mitä on tehtävissä jos vanhemmat riitelee. Ne riitelee vähä kaikesta.”

”Ootko koko loppuillan siellä. Ni vanhemmillä on niin paljon töitä. ni ne tulee kymmenen maissa tai jotain.”

Elinympäristön turvattomuudella pojat tarkoittivat rauhatonta kotia, jossa äidin kaverit käyttävät runsaasti alkoholia. Eräs poika toi esille, että hänen kotona jopa koira pelkää.

Seksuaalisuuteen liittyvät huolet perheessä koskivat *oman seksuaalisuuden salaamista ja perheenjäsenen seksuaalisuutta. Oman seksuaalisuuden salaaminen* sisälsi poikien huolen äidin suhtautumisesta tyttökaverin raskauteen ja pojan mieheksi kasvuun, kuten yöllisiin siemensyöksyihin. *Huolet perheenjäsenen seksuaalisuudesta* tarkoitti poikien huolia vanhempien seksistä ja veljen aikuisviihteen katselusta.

”Mun tyttökaveri on viitannu, että ois raskaana. Oon kauhuissani, että mitä mun äiti siiben.”

Perheen pysyvyys sisälsi *huolen sisaruksista, huolen perheen ilmapiiiristä, huolen äidin paboinvoinnista, sisarusten kuoleman ja perheen hajoamisen.*

Poikien huoli sisaruksista kohdistui sisikon sairaalaan joutumiseen ja pelkoon siitä, että veli vahingoittuu tai huostaanotetaan. Lisäksi poikien *huoli sisaruksista* ilmeni sisarusten huolenpitona. *Huoli perheen ilmapiiiristä* tarkoitti perheen sisäisiä vaikeuksia ja huonoa ilmapiiiriä kotona. *Huoli äidin paboinvoinnista* sisälsi poikien kuvauksia äidin tilanteesta: äidillä mennyt huonosti monta vuotta, äiti ei ole tehnyt töitä puoleen vuoteen, äiti oli irtisanottu töistä ja että äiti käytti kaikki rahansa alkoholin ostoon. Lisäksi pojat ilmaisivat huolta äidin avun tarvitsemisesta. *Sisarusten kuolema* sisälsi poikien surun veljen kuolemasta ja tiedon veljen kuolemasta. *Perheen hajoaminen* tarkoitti isän lähtemistä vanhempien riitelyn päätteeksi, isän lähtemistä äidin raskaaksi tulon jälkeen, vanhempien eroa veljen syntymän jälkeen ja poikien päätöstä äidin vai isän kanssa asumisesta. Lisäksi pojilla ilmeni huolta siitä, että isää ei näe.

”Mä en halua, että veli joutuu laitokseen. Lupasin ettei se joudu.”

”...mutsilla on ollut huonoo. ne eros mun isästä. sil meni huonosti ja sai potkut töistä.”

Erimielisyydet vanhempien kanssa syntyivät *kotitöistä, tietokoneella pelaamisesta, kouluasioista, nukkumisesta ja liikkumisesta.* Pojilla tuli vanhempien kanssa riitaa *kotitöistä*, kuten wc:n siivoamisesta, imuroimisesta, ruuanlaitosta ja koiran ulkoilutuksesta. *Tietokoneella pelaamiseen* sisältyivät poikien erimielisyydet vanhempien kanssa pelaamisen kestosta, pelaamisen tarpeellisuudesta, tietokoneen ja tietokonepelien hankinnasta. Lisäksi poikien ja vanhempien välillä syntyi riitaa pelaamiseen liittyvien

sopimusten rikkomisesta. Poikien ristiriidat *kouluasioista* vanhempien kanssa ilmenivät riitelynä tulevaisuudensuunnitelmista. Lisäksi pojat kertoivat vanhempien kehoitettavan lukemaan ja tekemään koulutehtäviä. *Nukkumiseen* liittyvä ristiriita koski poikien ja vanhempien eriävää näkemystä sopivasta nukkumaanmenoajasta. Pojilla ja vanhemmilla syntyi riitaa myös *liikunnan* määrästä.

”En saa sitä tukea tälle mun harrastukselle että ku. Se on vaan niin hemmetin vaikeeta. Mun iskä tai äiti puoli ei niin perusta mun pelaamiseen. Aino mihin iskä sano että sitte ku konsoli lähtee ni herralle kiitos.”

”Porukat sanoo, että pitäis liikkua enemmän vaikka liikun muutenkin tarpeeks. Samaa vauhtia mitä oon ennenkin liikkunu.”

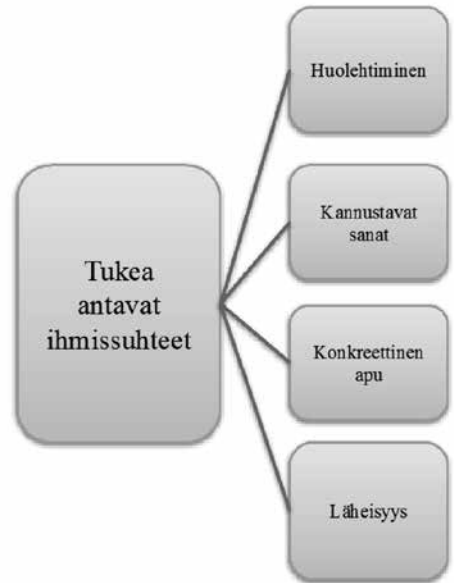
Poikien perheeseen liittyvät ilonaiheet

Poikien perheeseen liittyvät ilonaiheet ilmenivät **tukea antavina ihmissuhteina** (Kuvio 3). **Tukea antavat ihmissuhteet** tarkoittivat läheisyyttä, konkreettista apua, kannustavia sanoja ja vanhempien huolehtimista. Läheisyyteen kuului tunne välittämisestä, hyvät suhteet sisaruksiin, kuunteleminen, lohduttaminen ja puhuminen. *Konkreettisesti avulla* pojat tarkoittivat perheeltä saatua rahallista apua, kouluasioissa auttamista, yhdessä asioimista ja apua tietokonehankinnoissa. *Kannustavat sanat* sisälsivät vanhempien antaman myönteisen palautteen, uskon opinnoissa pärjäämisestä ja neuvot koulukiusaamisen kestämiseksi. *Vanhempien huolehtimisen* pojat kokivat rahojen säilytyksenä ja kouluasioista huolehtimisena. Lisäksi pojat kertoivat vanhempien *huolehtivan* kysymällä seurasta ja heidän tekemisistä.

”Ni mun veli oli hyvä esimerkki. ni yritti piristää ku oli ikävää.”

”Meillä on vaan veljen kanssa niin hyvät välit.”

”Hyvässä tallessa pankkikortti ku äitin ballussa, ei tuu hassattua.”

Kuvio 3. Poikien perheeseen liittyvät ilonaiheet

Pohdinta

Tulosten tarkastelu

Poikien puheluissa ilmeni, että pojat kokevat perheen kaltokohtelevan heitä monella tapaa. Tutkimustulokset vahvistavat aikaisemmissa tutkimuksissa tehtyjä havaintoja vanhempien alkoholinkäytön (Itäpuisto 2005, Schilling ym. 2007), vanhempien välisen riitelyn (Kang ym. 2009, Lepistö 2010, Kinnunen 2011), vanhempien työttömyyden (Schilling ym. 2007, Kinnunen 2011) sekä yksin jäämisen (Lepistö 2010) aiheuttamista huolista. Fyysinen väkivalta ilmeni poikien keskusteluissa äidin tukistamisena ja lyömisenä, joiden myös aiemmissa tutkimuksissa on todettu olevan ylei-

sin lapsiin kohdistuvan fyysisen väkivallan muoto (Lepistö 2010).

Sen sijaan pojat eivät tuoneet esiin seksuaalista kaltoinkohtelua, jota nuoret ovat aiemmissa tutkimuksissa tuoneet esiin (Lepistö 2010). Poikien seksuaalisuuteen liittyvät huolet perheessä koskivat sitä vastoin oman seksuaalisuuden salaamista ja perheenjäsenen seksuaalisuutta. Myös aiemmissa tutkimuksissa on noussut esiin nuorten voimakas tarve saada tietoa seurustelusta ja seksistä (Rinkinen 2012). Tutkimustulokset ovat merkityksellisiä, sillä monien poikien ilmaisemien huolenaiheiden on havaittu heikentävän heidän hyvinvointiaan. Esimerkiksi perheen sisäisen vihamielisyyden on havaittu olevan merkittävä tekijä nuoren subjektiivisen pahoinvoinnin kokemuksessa (Joronen & Åstedt-Kurki 2005). Lisäksi aiemmissa tutkimuksissa on todettu, että vanhempien kiire saattaa poikien kohdalla vaikuttaa mielenterveysongelmien syntymiseen myöhemmin (Kinnunen ym. 2010) ja vanhemman lisääntynyt poissaolo kotoa on yhteydessä poikien somaattisten oireiden ilmenemiseen (Poikolainen & Kanerva 1995).

Tässä tutkimuksessa yksin jättäminen tarcoitti vanhempien myöhäistä kotiintuloa ja liiallista työntekoa. Tämän tutkimuksen pojat olivat myös huolissaan perheen pysyvyydestä, joka sisälsi huolen sisaruksista, perheen ilmapiiristä, äidin pahoinvoinnista, sisarusten kuolemasta ja perheen hajoamisesta. Tutkimus vahvistaa aikaisempia tuloksia vanhempien eron aiheuttamasta psyykkisestä myllerryksestä nuorelle. Aikaisemmissa tutkimuksissa on osoitettu, että rakenteellisilla perheen sisäisillä muutoksilla, kuten avioerolla voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia nuoren pahoinvointiin (Tulialo 1999), kun taas elämisen perinteisessä kahden vanhemman perheessä on havaittu vahvistavan poikien elämäntytyväisyyttä (Levin & Currie 2010). Poikien kuvauksissa perheen hajoamisesta korostui isän lähteminen. Aiemmissa tutkimuksissa on osoitettu isän osallisuudella poikien elämässä olevan myönteinen vaikutus poikien elämäntytyväisyyteen (Flouri & Buchanan 2002). Niin tässä kuin aiemmissa tutkimuksissa

perheenjäsenen kuolema ja sairastuminen aiheutti nuorelle huolia (Kinnunen 2011). Perheenjäsenen kuoleman on todettu olevan yhteydessä nuoren pahoinvoinnin kokemukseen (Joronen & Åstedt-Kurki 2005) ja perheenjäsenen sairastumisen nuoren masennukseen (Fröjd 2008).

Poikien perheeseen liittyvät ilonaiheet ilmenivät tukea antavina ihmissuhteina. Tukevilla ihmissuhteilla pojat tarkoittivat läheisyyttä, konkreettista apua, kannustavia sanoja ja vanhempien huolehtimista. Aiemmissa tutkimuksissa lapset ovat nostaneet esille vanhemmuuden ja kasvatuksen merkityksen omalle hyvinvoinnille (Poikolainen 2014). Lisäksi tässä tutkimuksessa pojat kuvasivat läheisyytenä sisarusten välisiä hyviä suhteita ja välittämistä, joilla on havaittu olevan myönteinen merkitys nuoren hyvinvointiin (East & Khoo 2005). Kannustavat sanat sisälsivät vanhempien antaman myönteisen palautteen, uskon opinnoissa pärjäämisestä ja neuvot koulukiusaamisen kestämiseksi. Vanhempien huolestuminen sisälsi huolen seurasta, raha-asioista, kouluasioista ja huolen tekemisistä. Useat aikaisemmat tutkimukset osoittavat hyvien suhteiden vanhempiin ja vanhempien huolenpidon olevan yhteydessä nuoren mielenterveyden kehittymiseen (Morett & Peled 2004, Rita-kallio 2008, Kinnunen 2011, Salo 2011), kuten vähäisempään emotionaaliseen stressiin, itsetuhoisuuteen (Salo 2011) ja riskikäyttäytymisen syntymiseen (Moretti & Peled 2004).

Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Tutkimusmetodisia valintoja tehdessä päädyttiin laadulliseen tutkimukseen, koska haluttiin lisätä ymmärrystä tutkimusilmästä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013). Tutkimuksen vahvuutena on perhe aiheeseen luokiteltu aineisto, jota ei ole aiemmin hyödynnetty tieteellisessä tutkimuksessa, joten aineiston voidaan ajatella olevan siinä suhteessa ainutlaatuinen.

Puhelimen profiloituminen tietoa ja neuvoja antavaksi palveluksi ongelmatilanteissa saattoi osaltaan vaikuttaa siihen, että poikien perhekokemuksissa painottui huo-

lien kokeminen, kun taas ilonaiheita nousi esiin harvemmissa puheluissa. Tutkimuksen analyysivaiheessa pyrittiin varmistamaan, että yhteys aineiston ja tulosten välillä säilyy. Tutkimusaineisto osoittautui hyvin haastavaksi poikien käyttämän nuorisokieleen, vaikeasti ymmärrettävien puheluiden sisältöjen sekä työntekijöiden kirjoitusvirheiden vuoksi. Kohdatessaan näitä haasteita tutkija otti yhteyttä yhteistyöorganisaatioon ja tavoitti puhelun vastanneen ja puhelun ylös kirjanneen henkilön tarkentamaan epäselviä asioita. Tutkimusaineisto herätti tutkijassa (HV) voimakkaita tunteita, koska se sisälsi nuorien ja heidän perheidensä arkaluonteisia asioita. Tutkija ilmaisi ja purki heränneitä tunteita päiväkirjaan. Tutkijalta vaadittiin vahvuutta työskennellä aineiston kanssa. (Aho 2011.) Vahvistettavuus ilmenee tutkimuksessa siten, että tulososa pyrittiin kirjoittamaan tarkasti ja siinä esitettiin alkuperäisilmaisuja aineistosta. Myös esitettyjen kuvioiden tarkoituksena on antaa lukijalle mahdollisuus arvioida luokittelun onnistumista. Refleksiivisyydellä tarkoitetaan tutkijan tietoisuutta siitä, millä tavalla hän itse on vaikuttanut tutkimusprosessiin. Tässä tutkimuksessa tutkija (HV) edellytti itseltään pohdintaa ja tietoisuutta omista ennako-oletuksista. (Kylmä & Juvakka 2007.) Siirrettävyyden kriteeri pyrittiin täyttämään kuvaamalla mahdollisimman tarkkaan tutkimusprosessia ja esittämällä suoria aineistositaatteja (Graneheim & Lundman 2004).

Johdopäätökset

Johdopäätöksinä voidaan todeta:

1. Poikien Puhelimeen soittavat pojat kuvaavat perhehuoliaan kaltoinkohteluna ja erimielisyyksinä perheessä sekä perheen pysyvyyteen ja seksuaalisuuteen liittyvinä huolina.
2. Vanhempien päihdeiden käyttö aiheutti pojissa huolta. Poikien keskusteluissa tuli esiin etenkin äidin alkoholin käyttö.
3. Poikien sisaruksista huolehtiminen kuvastaa poikien herkkyyttä pitää huolta ja

kantaa vastuuta läheisistä vaikeassakin tilanteessa.

4. Pojille myönteisiä tekijöitä olivat tukea antavat ihmissuhteet. Perheenjäsenten huolehtiminen ja kannustavat sanat tuottivat iloa.

Kehittämisehdotukset palvelujärjestelmälle

Tutkimus tuotti uutta tietoa suomalaisten poikien puhelinpalveluun soittamista perheeseen liittyvistä huolista ja ilonaiheista. Tutkimus avaa keskustelua puhelinpalveluiden hyödystä nuorten auttamisessa ja vahvistaa tietoa siitä, että pojat ja miehet tulisi huomioida aivan omana avuntarvitsijaryhmänä. Tarvitaan keskustelua palvelujärjestelmän kyvystä vastata molempien sukupuolten avuntarpeeseen ja kehittää auttamismalleja enemmän poikien näkökulmaa huomioiviksi.

Tutkimus osoitti poikien arvostavan läheisyyttä ja kokevan merkittäviksi asioiksi perheenjäsenten huolehtimisen ja kannustavat sanat. Yhteiskunnassa tarvitaan tietoa niistä asioista, jotka vaikuttavat poikien elämään positiivisesti. Tämän tiedon avulla yhteiskunnan eri sektoreiden toimijat pystyvät vahvistamaan ja tukemaan poikia ja heidän perheitänsä.

Terveystuon ammattilaisilla tulee olla kykyä huomioida mahdolliset perheen vaikeudet kuten vanhempien alkoholin käyttö tai erimielisyydet perheessä nuoren pahoinvoinnin taustalla. Perhehoitotyön näkökulmasta jokaisen perheen tilanne on arvioitava yksilöllisesti ja tuettava perhettä löytämään voimavaroja selviytyäkseen vaikeuksista. Tärkeää on huomioida poikien voimavarat perheen ongelmatilanteissa. Valitettavan usein poikien käytöksen oletetaan olevan ongelmallista ja heidän käyttäytymisen tulkitaan negatiivisesti.

Hoitotyön haasteena on huomioida nuorten voimakas tarve saada tietoa seksistä ja luoda olosuhteet paitsi luontevalle myös rohkealle keskustelulle. Nuoret tarvitsevat tietoa asiallisista seksiin liittyvistä tiedonlähteistä.

VASTUUALUEET

Tutkimuksen suunnittelu: HV, KJ, ML, PÅ-K, aineiston hankinta ja analyysi: HV, käsikirjoituksen kirjoittaminen: HV, KJ, ML, PÅ-K, käsikirjoituksen kommentointi: HV, KJ, M-L, PÅ-K

LÄHTEET

- Aho AL. (2011) Arkaluonteisen tutkimusaiheen haasteita. *Tutkiva hoitotyö* **9**(3), 41–42.
- Aho A.L. & Kylmä J. (2012) Sensitiivinen tutkimus hoitotieteessä. Näkökohtia tutkimusprosessin eri vaiheissa. *Hoitotiede* **24**(4), 271–280.
- Brown S.L., Teufel J.A., Birch D.A. & Kancherla V. (2006) Gender, age, and behavior differences in early adolescent worry. *Journal of School Health* **76**(8), 430–437.
- Christogiorgos S., Vassilopoulou V., Florou A., Xydou V., Douvou M., Vgenopoulou S., Tsiantis J. (2010) Telephone counselling with adolescents and countertransference phenomena: particularities and challenges. *British Journal of Guidance & Counselling* **38**(3), 313–325.
- Elliot G.C., Cunningham S.M., Linder M., Colangelo M. & Gross M. (2005) Child physical abuse and self-perceived social isolation among adolescents. *Journal of Interpersonal Violence* **20**(12), 1663–1684.
- Ellonen N. (2008) *Kasvuyhteisö nuoren turvana. Sosiaalisen pääoman yhteys nuorten masentuneisuuden ja rikekäyttäytymiseen*. Akateeminen väitöskirja. Nuorisotutkimuseuran julkaisuja 82, sosiaalityön ja sosiaalipolitiikan laitos. Tampereen yliopisto.
- East P.L. & Khoo S.T. (2005) Longitudinal pathways linking family factors and sibling relationship qualities to adolescent substance use and sexual risk behaviors. *Journal of Family Psychology* **19**(4), 571–580.
- Fröjd S. (2008) *Mental health in middle adolescence*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tampereensis 1279. Tampereen yliopisto.
- Flouri E. & Buchanan A. (2002) Life satisfaction in teenage boys: The moderating role of father involvement and bullying. *Aggressive Behavior* **28**(2), 126–133.
- Goldbeck L., Schmitz T.G., Besier T., Herschbach P. & Henrich G. (2007) Life satisfaction decreases during adolescence. *Quality of Life Research* **16**(6), 969–979.
- Graneheim U.H. & Lundman B. (2004) Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today* **24**, 105–112.
- Hall-Lande J.A., Eisenberg M.E., Christenson S.L. & Neumark-Sztainer D. (2007) Social isolation, psychological health, and protective factors in adolescence. *Adolescence* **42**(166), 265–286.
- Hayward C., Wilson K.A., Lagle K., Kraemer H.C., Killen J.D. & Taylor C.B. (2008) The developmental psychopathology of social anxiety in adolescents. *Depression and Anxiety* **25**(3), 200–206.
- Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. (2009) *Tutki ja kirjoita*. Tammi, Helsinki.
- Itäpuisto M. (2005) *Kokemuksia alkoholiongelmaisten vanhempien kanssa eletystä lapsuudesta. Childhood experiences of living with problem-drinking parents*. Akateeminen väitöskirja. Kuopion yliopiston julkaisuja E, yhteiskuntatieteet 124. Jyväskylän yliopisto.
- Joronen K. (2005) *Adolescents' subjective well-being in their social contexts*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tampereensis 1063. Tampereen yliopisto.
- Joronen K. & Åstedt-Kurki P. (2005) Familial contribution to adolescent subjective well-being. *International Journal of Nursing Practice* **11**(3), 125–133.
- Juvakka T. (2000) *Elämää risteyskohdissa. Hermeneuttiseen fenomenologiaan ja kehoillisuuteen perustuva tutkimus 15-16-vuotiaiden nuorten toivon kokemuksista heidän jokapäiväisessä elämässään*. Kuopion yliopiston julkaisuja E, yhteiskuntatieteet 82. Kuopion yliopisto.
- Kallio K. (2010) Lasten ja nuorten epäsuoran kohtaamisen etiikka. Teoksessa: Lagström H, Pösö T, Rutanen N & Vehkalahti K. (toim.) *Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka*. Nuorisotutkimuseuran julkaisuja 101. Helsinki, 163–187.
- Kankkunen P. & Vehviläinen-Julkunen K. (2013) *Tutkimus hoitotieteessä*. WSOY, Helsinki.
- Kang M., Cannon B., Remond L. & Quine S. (2009) Is it normal to feel these questions...?; a content analysis of the health concerns of adolescent girls writing to a magazine. *Family Practice* **26**(3), 196–203.
- Kim E. & Cain K.C. (2008) Korean American adolescent depression and parenting. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing* **21**(2), 105–115.
- King R., Nurcombe B., Bickman J., Hides L., Reid W. (2003) Telephone counselling for adolescent suicide prevention: changes in suicidality and mental state from beginning to end of a counselling session. *Suicide & Life-Threatening Behavior* **33**(4), 400–411.
- Kinnunen P., Laukkanen E., Pölkki P. & Kylmä J. (2010) Are worries, satisfaction with oneself and outlook in secondary school students associated with mental health in early adulthood? *International Journal of Mental Health Promotion* **12**(2), 4–10.
- Kinnunen P. (2011) *Nuoruudesta kofti aikuisuutta-Varhaisaikuisen mielenterveys ja siihen yhteydessä olevat ennakoivat tekijät*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tampereensis 1676. Tampereen yliopisto.
- Korkiamäki R. (2013) *Kaveria ei jätetä! Sosiaalinen pääoma nuorten vertaisuhteisissa*. Nuorisotutkimuseuran julkaisuja 137, yhteiskunta- ja kulttuuritieteidien yksikkö. Tampereen yliopisto.
- Kuula A. (2006) *Tutkimusetiikka. Aineistojen bankinta, käyttö ja säilytys*. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

- Kylmä J & Juvakka T. (2007) *Laadullinen terveystutkimus*. Edita Prima Oy, Helsinki.
- Law J & Barber BK. (2007) Neighborhood conditions, parenting and adolescent functioning. *Journal of Human Behavior in the Social Environment* **14**(4), 91–118.
- Lepistö S. (2010) *Nuorten kokemaa perheväkivaltaa. Malli hyvinvoinnista ja selviytymisestä*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tamperensis 1552. Tampereen yliopisto.
- Lehtonen M. 2013. Hälinää, meteliä ja asiallisia kysymyksiä Poikien Puhelimesta. *Terveydenhoitaja* **46**(7), 28–29.
- Levin K.A. & Currie C. (2010) Family structure, mother-child communication, father-child communication, and adolescent life satisfaction: A cross-sectional multilevel analysis. *Health Education* **110**(3), 152–168.
- Lindfors P., Solantaus T. & Rimpelä A. (2012) Fears for the future among Finnish adolescents in 1983-2007: From global concerns to ill health and loneliness. *Journal of Adolescence* **35**(4), 991–999.
- Moretti M.M. & Peled M. (2004) Adolescent-parent attachment: Bonds that support healthy development. *Paediatr Child Health* **9**(8), 551–555.
- Morgan J.K., Shaw D.S. & Forbes E.E. (2013) Physiological and Behavioral Engagement in Social Contexts as Predictors of Adolescent Depressive Symptoms. *Youth Adolescence* **42**(8), 1117–1127.
- Poikolainen J. (2014) Lasten positiivisen hyvinvoinnin tutkimus-metodologisia huomioita. *Nuorisotutkimus* **32**(2), 3–22.
- Poikolainen K. & Kanerva R. (1995) Life events and other risk factors for somatic symptoms in adolescence. *Pediatrics* **96**(1), 59–63.
- Rask K., Åstedt-Kurki P., Paavilainen E. & Laippala P. (2003) Adolescent subjective well-being and family dynamics. *Scandinavian Journal of Caring Sciences* **17**(2), 129–138.
- Rayce S.L., Holstein B.E. & Kreiner S. (2009) Aspects of alienation and symptom load among adolescents. *European Journal of Public Health* **19**(1) 79–84.
- Regis D. (2000) What do young people worry about? *Education & Health* **18**(1), 9–12.
- Rinkinen T. (2012) *Nuorten kysymyksiä seksuaaliterveydestä Väestöliiton internetpalvelussa*. Akateeminen väitöskirja. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D54/2012. Väestöliitto ry, Helsinki.
- Ritakallio M. (2008) *Self-Reported Depressive symptoms and antisocial behaviour in middle adolescence*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tamperensis 1304. Tampereen yliopisto.
- Salo S. (2011) *Parisuhdeongelmat ja lasten psyykinen hyvinvointi: kaksi tutkimusnäkökulmaa*. Akateeminen väitöskirja. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 419. Jyväskylän yliopisto.
- Sarkadi A., Kristiansson R., Oberklaid F. & Bremberg S. (2008) Fathers' involvement and children's developmental outcomes: a systematic review of longitudinal studies. *Acta Paediatrica* **97**(2), 153–158.
- Schilling E., Aseltine R. & Gore S. (2007) Adverse childhood experiences and mental health in young adults: a longitudinal survey. *BMC Public Health* **7**(30), 1–10.
- Silverberg-Koerner S., Korn M., Dennison R.P. & Wittfoht S. (2008) Future money-related worries among adolescents after divorce. *Journal of Adolescent Research* **26**(3), 299–317.
- Seppänen E. (2008) *Nuorten tulevaisuuskuvat*. Sitra ja Tekes. Helsinki.
- Sullivan M. & Wodarski J.S. (2002) Social alienation in gay youth. *Journal of Human Behaviour in the Social Environment* **5**(1), 1–16.
- Tulisalo U. (1999) *Parental divorce and depression in young adulthood*. Akateeminen väitöskirja. Acta Universitatis Tamperensis 694. Tampereen yliopisto.
- Tuomi J. & Sarajarvi A. (2011) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Tammi, Helsinki.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002. *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen*. Edita Prima Oy, Helsinki.
- Van Oort F., Verhulst F.C., Ormel J. & Huizink A.C. (2010) Prospective community study of family stress and anxiety in (pre) adolescents: the TRAILS study. *European Child & Adolescent Psychiatry* **19**(6), 483–491.
- Väestöliitto 2015. Saatavissa: http://www.vaestoliitto.fi/vaestoliitto/mita_vaestoliitto_tekee/palvelut/puhelinneuvonta/poikien_puhelin/ Viitattu 1.7.2015

Heidi Valtatie, TtM, sairaanhoitaja, hoitotyön opettaja, Tampereen ammattikorkeakoulu, Kuntokatu 4, 33520 Tampere, heidi.valtatie@tamk.fi

Katja Joronen, TtT, dosentti, yliopistonlehtori, Terveystieteiden yksikkö, Hoitotiede, 33014 Tampereen yliopisto, katja.joronen@uta.fi

Mika Lehtonen, Päällikkö, psykoterapeutti VET, Poikien ja nuorten miesten keskus, Kalevankatu 16 A, 2kr., 00100 Helsinki, mika.lehtonen@vaestoliitto.fi

Päivi Åstedt-Kurki, THT, professori, Tampereen yliopisto, Terveystieteiden yksikkö, Hoitotiede, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Yleishallinto, 33014 Tampereen yliopisto, paivi.astedt-kurki@uta.fi